

Een beleggersforum dat 'de meest gestoorde gekken' trekt

Het forum van IEX.nl wordt door beursfondsen gewaardeerd én gevreesd. In 2020 was het platform meermaals zelf in het nieuws. De moderator heeft een dagtaak aan alle 'galbakken'.

Wie idolaat is van de beurs en graag kletst over opvallende koersschommelingen is aan het goede adres bij het IEX-forum. Al ruim twintig jaar is dit digitale prikbord een fenomeen in beleggersland. De pagina's worden maandelijks tot 4 miljoen keer bekeken, en onderhouden door geregistreerde leden. IEX (het staat voor Information Exchanges en is een knipoog naar AEX) schat dat circa 10% van de 170.000 forumleden 'actief' bijdragen levert.

In 2020 werd het forum zelf ook onderwerp van gesprek op de markten. Boze beleggers verenigden zich onder een IEX-alias om kri-

tiel te uiten op het beleid van vastgoedbedrijf Wereldhave en Fugro kreeg het verwijt niet snel genoeg te reageren op een via het forum gelekte aankondiging van een claimemissie. De bodem-onderzoeker trof later een schikking, omdat beleggers volgens de Vereniging van Effectenbezitters (VEB) negatieve gevolgen hadden ondervonden van het lek.

De gebeurtenissen tonen dat het IEX-forum impact kan hebben in beursland. De afdelingen investor relations van Nederlandse beursgenoteerde bedrijven erkennen het nut, en kijken regelmatig wat er wordt geschreven over hun onderneming, vertellen ze tegenover het FD. Zo schatten zij in welke informatie in toekomstige

persberichten moet worden verduidelijkt.

Ook de Autoriteit Financiële Markten (AFM) spreekt van 'een belangrijk platform' voor particulieren, en laat een onderzoeksteam de pagina's 'met een schuin oog' in de gaten houden. Mocht een bijdrage rieken naar koersmanipulatie, dan kan de AFM ingrijpen. Er zijn 'korte lijntjes' met het bedrijf achter het IEX-forum, de IEX Group, dat zelf ook een beursnotering heeft op Euronext Amsterdam.

'Met een gerechtelijk bevel in de hand mag de AFM ons verzoeken accountgegevens over te dragen. Dat gebeurt maximaal vijf keer per

→ **Vervolg op pagina 20**

← Vervolg van pagina 19

jaar', zegt de man die soms zestien uur per dag besteedt aan het bewaken van de orde op het forum. Volgens zijn chef is het 'een roeping', zelf zegt de 67-jarige 'Modbreak Henk' Hoklang vooral eerlijkheid te willen garanderen binnen een door hem beoefende tak van sport. 'Ik zit al mijn hele leven in aandelen', aldus de voormalige NRC-journalist. 'Dan weet je dat er drie groepen zijn met volstrekt tegenstrijdige belangen, die constant vechten. Beleggers die "long" gaan, beleggers die "short" zitten en daghandelaren, verreweg de meest irritante groep.'

Zittend achter een laptop in zijn woonkamer ziet Hoklang het als zijn missie forumteksten te controleren op waarheidsgehalte. Geen taak die lichtzinnigheid toelaat: 'Dit is een continu woedende oorlog tussen mij en de rest van internet-tend Nederland.'

Belangenvereniging VEB is beducht voor de gevaren van de online loopgraven. De vrees is dat bijvoorbeeld shortsellers, beleggers die speculeren op een koersdaling van geleende aandelen, bewust beurskoersen 'omlaag praten'. Door berichten op het forum kunnen 'particuliere beleggers in een roes raken, vergelijkbaar met verliefdheid', vertelt adjunct-directeur Errol Keyner. Hij wil maar zeggen: een betoverde belegger

'We zoeken naar een balans waarbij sprake is van maximale toegang zonder dat het uit de hand loopt'

Pieter Kort
hoofd content IEX

komt bedrogen uit als hij een kostbare investering doet op basis van 'te mooie' claims die rondzweven op het web.

STRENG EN ONVERMOEIBAAR

Aangezien IEX verantwoordelijk is voor de inhoud op de website is het bedrijf blij met de inzet van moderator Hoklang, op het forum omschreven als 'streng, rechtvaardig en onvermoeibaar'. Hij doet het werk al zes jaar — langer dan zijn voorgangers. 'Die hielden het niet lang uit.' Er is wel hulp, van twee studenten en van IEX-leden die bijdragen aan het zelfreinigend vermogen van de pagina's. Zij kunnen 'verdachte' bijdragen melden. De moderator: 'Als ik een uur niet oplet, zitten er honderd meldingen in mijn inbox.'

Leugens en te grof taalgebruik worden niet getolereerd. In het eerste geval volgen er sancties: auteurs kunnen voor onbepaalde tijd worden geschorst. In dat soort gevallen manifesteert zich de donkere kant van het forum. 'Is dit Noord-Korea?' is de meest gehoorde kritiek op Hoklang. Soms zijn er volgens hem ook tranen. 'Voor veel "ouderen" heeft het forum een sociale functie, zeker in coronatijd. De pijn die je hun aandoet bij schorsing is voelbaar in de mail. Vaak beginnen ze over slechte familieomstandigheden.'

En dan zijn er nog de bedreigingen, van 'ruziemakers' die zich onheus bejegend voelen. Dat gaat ver: in het verleden zijn foto's van Hoklangs ouderlijk huis online gezet. Het leidt tot de treurige situatie dat hij liever onder een alias opereert: 'Hoklang' is de achternaam van zijn vrouw. 'Dit werk trekt de meest gestoorde gekken aan, sommige zitten opgesloten. Ik zou aangifte kunnen doen. Maar ik ben niet bang. Mensen die je echt iets willen aandoen schreeuwen dat niet van de daken.'

VALSE NAAM

Wat de situatie niet bevordert, is dat veel IEX-gebruikers een valse naam opgeven bij registratie. Een oud-medewerker schat dat het mogelijk om circa 80% van de auteurs gaat, maar Pieter Kort, 'hoofd content' bij IEX, weerspreekt dat. Er bestaat geen statistiek, zegt hij, 'maar op basis van eigen ervaringen verwacht ik niet dat dat het merendeel is'. Ook wijst Kort erop dat abonnees

juiste adresgegevens moeten invullen willen ze het papieren IEX Magazine ontvangen.

Moderator Hoklang merkt op dat het makkelijker is geworden anoniem te blijven door de ontwikkeling van software die IP-adressen maskeert. 'Maar zelfs dan blijft het mogelijk met mensen in contact te komen; ze moeten immers een werkend mailadres gebruiken bij registratie.'

De kritiek op de anonimiteit klinkt luid bij beursgenoteerde bedrijven, de VEB en ook bij oudgedienden van het forum zelf. De pen in vitriool dopen vanachter een onzichtbaarheidsmantel komt volgens Diede van den Ouden de sfeer niet ten goede. De voormalig mede-eigenaar van beleggersplatform Marktgevoel was lange tijd een IEX-stamgast ('om soortgenoten te vinden en dingen te leren'), maar inmiddels

laat hij het forum bewust links liggen. 'Amateurisme viert nu hoogtij. Ook zijn er veel bashers actief, die met van sarcasme doordrenkte teksten de sfeer verzieken. Als verstandige reacties niet gewaardeerd worden en overschreeuwd raken door een overvloed aan onwetendheid, dan holt de kwaliteit snel achteruit.'

TOELATINGSTEST

Van den Ouden vertelt dat meerdere beleggers met wie hij converseerde op IEX overstapten naar zelfgemaakte fora, waar mensen worden toegelaten als ze slagen voor een 'toelatingstest'. Geen overbodige luxe, weet Hoklang: 'Driekwart van de leden kan geen balans lezen.'

Maar wie goed kijkt, ziet dat in de tekstkolommen ook waardevolle kennis verborgen zit. Zo is Onno van de Stolpe, ceo van AEX-farmaceut Galapagos, scribent. Daar doet de Quote 500-miljonair niet geheimzinnig over: hij is actief onder het pseudoniem 'beagle06', vernoemd naar de boot die, met Charles Darwin aan boord, de Galapagos-eilanden ontdekte. Berichten worden ondertekend met 'Onno'. 'Het IEX-forum is een verzamelgebied voor particuliere beleggers', zegt Galapagos-cfo Bart Filius daarover. 'Wij zijn een informeel bedrijf, dus op deze manier informeel communiceren met beleggers past bij ons.'

Maar niet iedereen is zo rechte doorzee als Van de Stolpe, stelt moderator Hoklang. 'Bij de vier ceo's die ik kon identificeren op het forum zijn er ook die onder een alias berichten plaatsen.

'Modbreak Henk' Hoklang
moderator

De Autoriteit Financiële Markten noemt IEX.nl 'een belangrijk platform' voor particulieren, en laat een onderzoeksteam de pagina's 'met een schuin oog' in de gaten houden.

ILLUSTRATIE: NATE KITCH VOOR HET FD

'Door berichten op het forum kunnen beleggers in een roes raken, vergelijkbaar met verliefdheid'

Errol Keyner
adjunct-directeur VEB

Voorouder van Hyves

In zekere zin is het IEX-platform een voorouder van Hyves, dat populair was bij voornamelijk scholieren. Hyves en IEX kennen dezelfde oprichters: Raymond Spanjar en Floris Rost van Tonningen. Dit duo bedacht in 1999, geïnspireerd door Amerikaanse voorbeelden, een platform voor makkelijke uitwisseling van beleggersinformatie. IEX staat voor Information Exchanges en is tevens een knipoog naar aandelenindex AEX. Anno 2021 is IEX Group een beursgenoteerd bedrijf aan de lokale markt van Euronext, met een marktwaarde van circa €7 mln. Het bedrijf is eigenaar van verschillende platforms, zoals beurs.nl, en

organiseert beleggersevenementen zoals De Gouden Stier. In 2019 draaide het bedrijf €1,1 mln verlies, maar het bedrijfsonderdeel dat de websites exploiteert, was winstgevend. De grootaandeelhouder van IEX is investeringsmaatschappij Value8, geleid door oud-VEB-directeur Peter Paul de Vries. Hij is bekend met de reputatie van het IEX-forum: 'Het is een verzamelaarsplaats voor beleggers van allerlei pluimage. Het grootste deel van de actieve gebruikers is hobbyist.' Om het forum te gebruiken moeten mensen zich registreren. Dat kan zonder het gebruik van je echte naam, en is bovendien gratis. 'Het forum heeft geen eigen ver-

dienmodel, terwijl het beheer natuurlijk wel geld kost', zegt hoofd content Pieter Kort. De IEX-website draait op advertentie- en abonnementsinkomsten van leden, die toegang krijgen tot exclusieve artikelen. Als gevolg van de coronacrisis zijn de advertentie-inkomsten van IEX in de eerste helft van 2020 met 10% gedaald. Het aantal IEX-abonnees ligt 15% hoger dan een jaar eerder, volgens de laatste informatie (oktober 2020) betreft dat 8000 mensen. Ondanks de teruglopende inkomsten blijft het forum gratis. Kort: 'Dat doen we bewust om de "dynamiek" aldaar gaande te houden. Het forum is de motor van de community.'

'Bij de vier ceo's die ik kon identificeren op het forum zijn er ook die onder een alias berichten plaatsen'

'Modbreak Henk' Hoklang
moderator

Bijvoorbeeld Jan Groen, tot 2019 bestuurder bij het Belgisch-Nederlandse biotechbedrijf MDxHealth. Daar is overigens niets op tegen.'

Groen laat het FD desgevraagd weten dat hij 'voor zover ik weet' geen bijdragen heeft geleverd aan het IEX-forum, en sowieso nooit onder een alias. 'Voor onlinereacties vanuit MDxHealth werden onder meer pr-mensen ingezet 'om iets redelijk neutraal op te penpen'.

TERUGHOUDENDHEID IS GEBODEN

Hoewel volgens Hoklang 'iedere ceo weleens op het forum kijkt', is volgens de VEB terughoudendheid op zijn plaats. Directeur Errol Keyner spreekt van een dilemma, maar adviseert bestuurders uitdrukkelijk niet aan een online-forumlidmaatschap te beginnen. 'Als er onwaarheden worden geuit, kan ik me voorstellen dat je de behoefte voelt te reageren. Maar wie eenmaal reageert op geruchten, moet dat blijven doen. Een persbericht uitgeven is verstandiger.'

Een van de Damrakfondsen die afgelopen jaar zichtbaar worstelden met de uitwassen van het IEX-forum was Wereldhave. Mede door de pandemie kelderde de koers van het winkelvastgoedfonds, dat in 2020 onder een nieuwe ceo juist een vernieuwingsstrategie startte. Een kritische groep beleggers verenigde zich onder het alias 'The Third Way' (TTW), en publiceerde online beleidsvoorstellen.

Wereldhave toonde zich naar de media aanvankelijk terughoudend over het IEX-forum. Hoofd investor relations Ruud van Maanen legt uit waarom: 'De kwaliteit op het forum is op zijn zachtst gezegd wisselend, doordat sommige mensen vanuit hun eigen positie kletsen.'

Problematisch is dat er geen waterdichte verificatiemethode bestaat om te weten of een particulier daadwerkelijk aandeelhouder is. 'Maar zodra mensen uit de anonimiteit treden, krijgt contact meerwaarde', zegt Van Maanen, die terugblikkend tevreden is over de ontstane contacten met de TTW-groep, die voortaan halfjaarlijks het gesprek kan aangaan met het bestuur. 'Uiteindelijk was dit een kans een stem te geven aan moeilijk benaderbare particuliere aandeelhouders, wier kennis we nu op kunnen krikken.' Zelf plaatst Van Maanen niets op het forum. 'Het schiet weleens door je hoofd, maar je moet een scheidslijn trekken.'

Wie geen koudwatervrees kent, is de 61-jarige Hans van der Bilt. Deze Hagenaar was boekhouder van beroep, tot hij — naar eigen zeggen — vorig jaar 'een klapper' maakte op de beurs, met een bedrijf dat coronatests maakt. Ook zijn ex-werkgever kan blij zijn. 'Gelukkig was ik goed in multitasken, maar ik zat onder werktijd steeds vaker op het forum. Het is een hobby die compleet uit de klauwen is gelopen.' Een understatement.

Online is Van der Bilt bekend onder het alias 'Voda', het Tsjechische woord voor water. Verklaring: 'Ik wil de mensen graag iets geven, en water is iets wat iedereen nodig heeft. Daarnaast komt mijn vriendin uit Tsjechië.'

Van der Bilt is reeds bij leven een legende op het IEX-forum. Hij plaatste in ruim vijftien jaar tijd meer dan 274.000 bijdragen, waaronder veel persberichten en media-artikelen. 'Daar komt nooit meer iemand bij in de buurt', denkt Van der Bilt, die meermaals in de 'prijzen' viel. Hij kreeg taart, bloemen, een glazen plaquette en een uitje naar Amsterdam cadeau als waardering voor zijn werk. 'Maar geen geld hoor! Dat heb ik weleens voorgesteld aan IEX, maar daar kreeg ik geen antwoord op.' Alleen moderators worden betaald om op het forum actief te zijn.

Ook Van der Bilt is weleens geschorst door de IEX-moderator, voor drie maanden zelfs. 'Balen' vond hij dat. Al merkt hij ook dat 'de laatste tijd steeds meer galbakken' de pagina's bevolken, waardoor 'het gevoel van saamhorigheid verdwijnt'. Voor hem is het gissen naar een verklaring voor de trend. 'Misschien door de toename van goedkope brokers, of omdat meer mensen geld hebben verloren op de beurs. Dan draaien mensen door, en moet Henk weer ingrijpen.'

OP ZOEK NAAR DE BALANS

Die onvermoeibare 'Modbreak Henk' heeft inmiddels de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, maar weet nog niet van opgeven. Gelukkig maar, vindt zijn chef Pieter Kort. IEX werkt weliswaar aan een 'extra check' bij de ledenregistratie (mogelijk een sms-verificatie) om anonieme figuren te bestrijden, 'maar tegelijkertijd zoeken we naar een balans waarbij sprake is van maximale toegang zonder dat het uit de hand loopt. Die ambitie staat of valt bij streng optreden van een moderator.'

In het kort

- Op het platform IEX wisselen tot 170.000 beleggers anoniem ideeën uit over aandelen.
- AFM en VEB wijzen op het gevaar dat het beleggersforum koersmanipulatie in de hand kan werken.
- IEX-moderator 'Modbreak Henk' Hoklang werkt tot zestien uur per dag om de digitale orde te bewaken.